

Broșură legislativă

INDEX:

LEGEA NR. 584/2002 privind măsurile de prevenire a răspândirii
maladiei SIDA în România și de protecție a persoanelor infectate cu HIV
sau bolnave de SIDA publicată în Monitorul Oficial Nr.814/8 noiembrie
2002

OUG NR. 102/1999 privind protecția specială și încadrarea în muncă a
persoanelor cu handicap, modificată și completată prin :

Legea 519/2002 publicată în Monitorul Oficial Nr. 555/29 iulie
 2002

Legea 10/2003 publicată în Monitorul Oficial Nr. 32/22 ianuarie
 2003.

Legea 343/2004 publicată în Monitorul Oficial Nr.641/15 iulie
 2004

REGULAMENTUL din 21/04/2004 de funcționare a Comisiei superioare
de expertiză medicală a persoanelor cu handicap pentru adulți, publicată
în Monitorul Oficial Nr. 428/13 mai 2004

HOTARAREA NR. 839/2004 privind nivelul alocațiilor de hrană pentru
consumurile colective din unitățile sanitare publice și din creșe
publicată în Monitorul Oficial Nr.509/07 iunie 2004

HOTARAREA NR. 1342/2004 privind aprobarea Strategiei Naționale
pentru supravegherea, controlul și prevenirea cazurilor de infecție cu
HIV/SIDA în perioada 2004-2007 publicată în Monitorul Oficial Nr.865/22
septembrie 2004

LEGEA NR. 46/2003 privind drepturile pacientului publicată în Monitorul
Oficial Nr.51/29 ianuarie 2003

OG NR.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de
discriminare, modificată prin

Legea 48/2002

Ordonanța Guvernului 77/2003

Codul Penal al României

Codul civil al României

LEGEA NR. 584/2002

DREPTURI

Dreptul la indemnizație de hrana lunară (art.7, alin. 4)

Dreptul la protecție socială (art.3)

Dreptul la îngrijiri medicale de profil, la tratament antiretroviral și pentru infecții oportuniste gratuit (art.2)

Unitățile sanitare și medicii, indiferent de specialitate, sunt obligați să interneze și să asigure îngrijiri medicale de profil în specialitatea pe care o reprezintă, în conformitate cu patologia prezentată de pacient (art.9). Prin aceasta prevedere legală se asigură dreptul la orice fel de îngrijiri medicale (inclusiv dermatologie, ginecologie, stomatologie). Refuzul unor medici de a trata pacientul pe motiv de HIV/SIDA constituie atât încălcare a prezentei legi cât și tratament discriminatoriu.

Dreptul la învățătura (art.3)

Dreptul la muncă, la promovare profesională, la reorientare profesională în funcție de stadiul bolii. Starea sănătății persoanei nu poate fi criteriu de concediere. (art.3)

Dreptul la păstrarea confidențialității, care este obligatorie pentru :

- angajații rețelei sanitare
- angajatorii persoanelor infectate sau aflate în stadiul SIDA
- funcționarii publici care au acces la aceste date (art.8, alin.1)

!!! Încălcarea confidențialității atrage răspunderea persoanelor pe plan profesional (aplicarea unor sancțiuni disciplinare, cum ar fi reținere din salariu, aplicarea unei amenzi)

Asigurarea obligatorie a mijloacelor de prevenire a transmiterii de la mamă la făt a infecției HIV. (art.6)

!!! Testarea femeii însărcinate este gratuită.

Dreptul la tratament nediscriminatoriu în toate sectoarele vieții publice și private. (art.3)

OBLIGAȚII

Pacientul este obligat să informeze medicul curant, inclusiv medicul stomatolog, cu privire la existența infecției cu HIV. (art.8, alin.3)

Persoanele infectate, care își cunosc starea sănătății răspund, conforma legii, pentru transmiterea voluntară a infecției, dacă aceasta s-a produs din motive imputabile lor (art.8, alin.4)

!!! Art. 309, alineat 2 Cod Penal: Transmiterea sindromului imunodeficitar dobândit – SIDA- de către o persoana care știe că suferă de aceasta boală, se pedepsește cu închisoare de la 5 la 15 ani.

Alineat 3 : Instanța de judecată va dispune măsura de siguranță a obligării la tratament medical.

OUG NR. 102/1999 modificată și completată prin :

Legea 519/2002

Legea 10/2003

Legea 343/2004

DREPTURI

Dreptul de a fi încadrat într-un grad de handicap, conform diagnosticului anatomo-clinic. Încadrarea într-un grad de handicap se face de către comisiile de expertiza medicală a persoanelor cu handicap pentru adulți sau, în cazul copiilor, de către comisiile pentru protecția copilului (art.2)

!!! Copilul seropozitiv HIV va fi încadrat în gradul de handicap grav până la vârsta de 18 ani, urmând ca apoi să fie încadrat în funcție de stadiul infecției.

Copiii cu handicap beneficiază de următoarele drepturi (art.18) :

1. acces liber și egal în orice instituție de învățământ
2. pregătire școlară la domiciliu pentru copilul ne-deplasabil
3. alocație de stat, în cuantumul prevăzut de lege, majorat cu 100% (de exemplu, dacă alocația este 200 000 lei, copilul cu handicap va beneficia de 400 000 lei)
4. locuri de odihnă în tabere pentru copii, o dată pe an, gratuit
5. asistent personal, angajat de către autoritățile administrației locale.

!!! Părinții copilului cu handicap pot opta pentru primirea unei indemnizații echivalente cu salariul net al asistentului social debutant **sau** pentru asistent personal

6. gratuitatea transportului urban cu mijloacele de transport în comun de suprafață sau cu metroul și pentru asistentul personal, acordat de primărie în baza unei anchete sociale
7. gratuitatea transportului interurban în limita a 12 călătorii dus-întors pe an, la alegere, cu trenul sau cu autobuzul.
8. alocație lunară de hrană, pentru copilul bolnav de SIDA, numai în perioada în care este îngrijit în familie.

Persoana care are în îngrijire o persoană cu handicap beneficiază de următoarele drepturi (art.18):

1. concediu plătit pentru îngrijirea copilului cu handicap, până la împlinirea vârstei de 3 ani
2. concedii medicale pentru îngrijirea copilului care necesită tratament intercurrent, până la împlinirea vârstei de 18 ani
3. gratuitatea serviciilor de cazare și masa pentru persoana care însoțește copilul în spital
4. scutire de plata taxelor de abonament radio și TV

5. prioritate la instalarea postului telefonic si scutirea de plata abonamentului telefonic cu 100 impulsuri incluse
6. prioritate la închirierea, construirea și cumpărarea locuinței din fondul de stat
7. stabilirea chiriei, in cazul locuinței deținute de stat, la tariful minim prevăzut de lege.

Adulții cu handicap beneficiază de următoarele drepturi (art.19) :

1. adulții cu handicap grav sau accentuat care nu realizează venituri din salarii sau pensii beneficiază de o indemnizație de hrană, în acest moment, în cuantum de 1.400.000 lei. Dacă realizează venituri din salarii sau pensii, cuantumul alocației este de 50%, respectiv 30% din valoarea indemnizației lunare.
2. dreptul la asistent personal pentru adultul cu handicap grav, angajat de către primărie.

!!! Persoana cu handicap grav poate opta pentru primirea unei indemnizații echivalente cu salariul net al asistentului social debutant **sau** pentru asistent personal. Acesta înseamnă că, în cazul în care persoana nu dorește asistent personal, poate beneficia de indemnizația prevăzută de lege.

3. scutire de plata taxelor de abonament radio și TV, pentru adulții cu handicap grav
4. prioritate la instalarea postului telefonic și scutirea de plata abonamentului telefonic cu 100 impulsuri incluse, pentru adulții cu handicap grav și accentuat
5. gratuitatea transportului urban cu mijloacele de transport in comun de suprafață sau cu metroul, pentru adulții cu handicap grav și pentru asistentul personal sau însoțitorul acestora si pentru adulții cu handicap accentuat, in baza unei anchete sociale efectuate de către un asistent social din cadrul departamentului specializat al primăriei în a cărei rază teritorială își are domiciliu solicitantul
6. gratuitatea transportului interurban in limita a 12 calatorii dus-întors pe an, la alegere, cu trenul sau cu autobuzul pentru adulții cu handicap grav si pentru asistentul personal sau însoțitorul acestora.
7. gratuitatea transportului interurban în limita a 6 calatorii dus-întors pe an (jumătate din numărul călătoriilor acordate adulților cu handicap grav), la alegere, cu trenul sau cu autobuzul pentru adulții cu handicap accentuat
8. medicamente gratuite
9. dreptul la un bilet gratuit, in cursul unui an, acordat persoanei cu handicap pe baza recomandărilor medicale, de către casele teritoriale de pensii.

OBLIGATII (art.21)

prezentare la comisia de expertiza pentru încadrarea în grad sau pentru evaluare
să urmeze programul de recuperare, readaptare și reintegrare socială stabilit de comisiile de expertiza împreună cu persoana cu handicap
să se încadreze în muncă, conform capacității de muncă

REGULAMENTUL din 21/04/2004

Comisia superioară soluționează contestațiile la certificatele de încadrare în grad de handicap.

Contestațiile se depun în termen de 30 de zile de la eliberarea certificatului de încadrare în grad, eliberat de comisiile de expertiză medicală a persoanelor cu handicap pentru adulți.

Persoana care face contestația va fi invitată în fața comisiei. În cazul în care nu se prezintă, decizia va fi luată doar pe baza dosarului medical atașat la contestație.

Decizia Comisiei poate fi atacată la instanțele de contencios administrativ, cererea fiind gratuită.

HOTARAREA NR. 839/2004

Bolnavii de HIV/SIDA adulți internați în unitățile sanitare beneficiază de alocație de hrana în cuantumul de 90.000 lei/zi.

Copii beneficiază de alocație de hrană în cuantumul de 67.000 lei/zi.

Însoțitorii bolnavilor internați copii beneficiază de alocație de hrana în cuantumul de 40.000 lei/zi.

Bolnavii internați în staționare de zi beneficiază de alocație de hrana în cuantumul de 23.000 lei/zi.

NOTA : Nivelul alocațiilor de hrana menționat mai sus este valabil începând cu luna iunie 2004.

HOTARAREA NR. 1342/2004

Această Hotărâre garantează toate drepturile persoanelor care trăiesc cu HIV/SIDA prevăzute de lege, punând în special accentul pe dreptul la confidențialitate. Astfel testarea HIV este voluntară și/sau anonimă, cu garantarea confidențialității și a consilierii pre și post testare, atât în sectorul de stat cât și privat.

LEGEA NR. 46/2003

Pacientul are dreptul la îngrijiri medicale fără nici o discriminare. De asemenea are dreptul de a fi informat asupra diagnosticului sau de către medic sau de către o altă persoană pe care o poate alege, asupra stării sale de sănătate, a evoluției bolii, a tratamentului recomandat și a alternativelor existente. Pacientul poate alege să nu i se comunice diagnosticul sau date ulterioare despre evoluția bolii sale.

Dacă pacientul își exercită dreptul de a refuza tratamentul sau o intervenție chirurgicală, trebuie să își exprime renunțarea în scris, după o prealabilă informare făcută de medic asupra riscurilor la care se expune prin neaplicarea tratamentului.

!!! Toate informațiile privind starea pacientului, rezultatul investigațiilor, diagnosticul, prognosticul, datele personale sunt confidențiale chiar și după decesul pacientului. Acestea pot fi difuzate doar dacă sunt cerute de lege și în condițiile stabilite, sau dacă pacientul își dă acordul în scris (art.21,22).

Dreptul femeii de a hotărî dacă să aibă sau nu un copil este garantat, cu excepția cazului în care sarcina prezintă un risc major pentru viața mamei, situație în care prevalează viața mamei(art.26).

Pacientul are dreptul să beneficieze de asistență medicală de urgență, de asistență stomatologică de urgență și de servicii farmaceutice, în program continuu. (art.36)

!!! Nerespectarea acestor drepturi, inclusiv încălcarea confidențialității, atrage răspunderea disciplinară, contravențională (aplicarea unui avertisment, amenzi) sau penala după caz (de exemplu, art. 196 Cod Penal: divulgarea secretului profesional, respectiv divulgarea, fără drept a unor date, de către cel cărui i-au fost încredințate, sau de care a luat cunoștință în virtutea profesiei ori funcției, dacă fapta este de natură a aduce prejudicii unei persoane, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani, sau cu amendă. Este necesară plângerea prealabilă a persoanei vătămate, împăcarea părților atrăgând înlăturarea răspunderii penale).

OG NR.137/2000 modificata prin

Legea 48/2002

Ordonanța Guvernului 77/2003

În primul articol al Ordonanței se reiau și se garantează drepturile omului prevăzute de Constituția României și de Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Astfel sunt garantate și se pedepsește încălcarea următoarelor drepturi :

Drept la tratament egal în fața instanțelor judecătorești și a oricărui alt organ jurisdicțional, la securitatea persoanei și protecția statului împotriva oricăror forme de violențe

Dreptul la libera circulație

Dreptul de a se căsători

Dreptul la proprietate

Dreptul la învățământ, la muncă

Dreptul la sănătate, la îngrijiri medicale, la servicii sociale

Constituie contravenție și se sancționează cu amenda discriminarea unei persoane pentru motivele ca aparține unei rase, naționalități, etniei, religii, categorii sociale dau defavorizare, din cauza vârstei, sexului, convingerilor, într-un raport de muncă și protecție socială, în cazul acordării și respectării oricărui drept garantat de lege.

Competența în aplicarea sancțiunii revine Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD). Acesta trebuie sesizat printr-o sesizare în care să se prezinte petentul și pârâtul, precum și descrierea pe scurt a faptelor care ar putea constitui acte de discriminare.

De asemenea se pot pretinde despăgubiri, proporțional cu prejudiciul suferit, restabilirea situației anterioare discriminării sau anularea situației create prin discriminare, potrivit dreptului civil.

Petițiile înaintate CNCD nu sunt taxate, în schimb pentru introducerea unei acțiuni în dreptul civil se va aplica o taxă la valoarea proporțională a despăgubirilor cerute.

Organizațiile neguvernamentale pot înainta la CNCD reclamații în numele persoanelor discriminate din sectorul lor de activitate.

CODUL PENAL al ROMANIEI

Sanctionează

Insulta în art. 205: atingerea adusă onoarei sau reputației unei persoane prin cuvinte, gesturi sau prin orice alte mijloace, ori prin expunerea la batjocură se pedepsește cu închisoarea de la o lună la 2 ani sau cu amendă.

Aceeași pedeapsă se aplică și în cazul în care se atribuie unei persoane un defect, **boală** sau infirmitate **care**, chiar reale de ar fi, **nu ar trebui relevate**.

Acțiunea se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei, împăcarea părților înlăturând răspunderea penală.